

بسمه تعالی
معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل

عنوان آموزش شغل باغبان

گروه شغلی
کشاورزی (امور زراعی - باغی)

کد ملی آموزش

۶-۲۷/۴۱/۱/۴

تاریخ تدوین استاندارد:

تا تاریخ ۹۳/۴/۱

مدت اعتبار استاندارد: از تاریخ ۹۰/۴/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۶-۳۷/۴۱/۱/۴

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته کشاورزی - امور باغی و زراعی :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل:
- دفتر طرح و برنامه های درسی
-

فرآیند اصلاح و بازنگری :
- شرح استاندارد شغل
- طول دوره آموزش
- بودجه بندی
- صلاحیت حرفه ای مربیان
- محتوای استاندارد شغل
- محتوای استاندارد آموزش
- لیست تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی
- فهرست منابع آموزشی ، اینترنت

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

۲۵۹

تلفن ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	رضا قهرمانی ازغندی	لیسانس	کشاورزی	مدیر فنی	۱۲ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۱۹۲۳۳۳۹۳۴ ایمیل : sadraiek2002@yahoo.com آدرس :
۲	کریم صدرایی منجیلی	فوق لیسانس	کشاورزی	مدرس	۸ سال	تلفن ثابت : ۰۲۲۱۵۲۳۹۹۵۷ تلفن همراه : ۰۹۱۹۲۹۹۰۴۰۹ ایمیل : sadraiek2002@yahoo.com آدرس :
۳	سمیرا اسدالهی	لیسانس	کشاورزی	مدیر فنی	۷ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۱۲۵۲۱۷۱۰۶ ایمیل : آدرس :
۴	یاشار حبیبی	فوق لیسانس	کشاورزی	کارمند	۶ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۳۵۲۹۱۴۶۴۴ ایمیل : آدرس :
۵	محمد حاجی آقائی	لیسانس	کشاورزی	مدیر فنی گلخانه	۸ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۱۲۲۵۷۳۸۹۱ ایمیل : آدرس :
۶	رضا مرادی	لیسانس	کشاورزی	کارمند	۷ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۱۲۶۲۳۶۵۰۸ ایمیل : آدرس :

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسؤلیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مریبان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مریبان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل:

باغبان

شرح استاندارد آموزش شغل :

باغبان حرفه‌ای از گروه کشاورزی (زراعی- باغی) است که وظایفی از قبیل تجزیه و تحلیل، کاشت، داشت، تکثیر، برداشت، بسته بندی و بازار رسانی انواع درختان مثمر، گل و گیاهان زینتی و انواع سبزی‌ها را در بر دارد و با مشاغل هم‌چون کارشناس خدمات کشاورزی، فروشنده سم و کود و نهاده‌های کشاورزی، کارشناس کلینیک گیاهپزشکی و فروشنده میادین میوه و تره بار و فروشنده های بازار گل در ارتباط است .

ویژگی های کارآموز ورودی :

حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی

حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمانی و روانی

مهارت های پیش نیاز : ندارد

طول دوره آموزش :

طول دوره آموزش : ۱۱۶ ساعت

- زمان آموزش نظری : ۳۹ ساعت

- زمان آموزش عملی : ۷۷ ساعت

- زمان کارورزی : - ساعت

- زمان پروژه : - ساعت

بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)

- کتبی : ۲۵ %

- عملی : ۶۵ %

- اخلاق حرفه ای : ۱۰ %

صلاحیت های حرفه ای مربیان :

لیسانس مهندسی کشاورزی با گرایش باغبانی با ۳ سال سابقه کار مرتبط

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

شغل باغبان وظایفی از قبیل تجزیه و تحلیل، کاشت، داشت، تکثیر، برداشت، بسته بندی و بازار رسانی انواع درختان مثمر، گل و گیاهان زینتی و انواع سبزی‌ها را بر عهده دارد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Gardener

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

-هرس کار

-پیوند زن

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل / شایستگی^۱

- شایستگی ها / کارها^۲

ردیف	عناوین
۱	تجزیه و تحلیل انواع درختان مثمر، گل و گیاهان زینتی و انواع سبزی‌ها بر اساس نیاز منطقه
۲	کاشت انواع درختان مثمر، گل و گیاهان زینتی و انواع سبزی‌ها
۳	تغذیه، آبیاری و هرس انواع درختان مثمر، گل و گیاهان زینتی و انواع سبزی‌ها
۴	مبارزه با آفات، بیماریها و علف‌های هرز انواع درختان مثمر، گل و گیاهان زینتی و انواع سبزی‌ها
۵	تکثیر انواع درختان مثمر، گل و گیاهان زینتی و انواع سبزی‌ها
۶	برداشت محصول انواع درختان مثمر، گل و گیاهان زینتی و انواع سبزی‌ها
۷	بسته بندی و بازار رسانی محصول درختان مثمر، گل و گیاهان زینتی و انواع سبزی‌ها
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	

^۱. Occupational / Competency Standard

^۲. Competency / task

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: تجزیه و تحلیل انواع درختان مثمر، گل و گیاهان زینتی و انواع سبزی‌ها بر اساس نیاز منطقه
	جمع	عملی	نظری	
	۲۰	۱۵	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-انواع درختان مثمر -انواع گل های زینتی -انواع سبزی -رایانه -اسلاید -سایر وسایل کمک آموزشی				دانش:
			۲	- انواع درختان مثمر بر اساس نیاز منطقه
			۲	- انواع گل و گیاهان زینتی بر اساس نیاز منطقه
			۱	- انواع سبزی‌ها بر اساس نیاز منطقه
				-
				مهارت:
		۵		- تجزیه و تحلیل انواع درختان مثمر بر اساس نیاز منطقه
		۵		- تجزیه و تحلیل انواع گل و گیاهان زینتی بر اساس نیاز منطقه
		۵		- تجزیه و تحلیل انواع سبزی‌ها بر اساس نیاز منطقه
				نگرش:
			- دقت در جهت شناسایی دقیق انواع گیاهان باغی	
			-	
			ایمنی و بهداشت:	
			-	
			-	
			توجهات زیست محیطی:	
			-	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۰	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-وسایل و تجهیزات کاشت -انواع بذر -ماله -تراکتور باغی -متر - بیل -فرقون -انواع نهال -سایر وسایل کمک آموزشی				دانش :
			۲	- الگوی کاشت مناسب با توجه به نوع محصول و شرایط منطقه
			۳	-وسایل و تجهیزات مورد نیاز
				مهارت :
		۲		- انتخاب بذر، نهال یا نشا سالم، قوی و عاری از آفت و بیماری با توجه به شرایط منطقه
		۲		- تسطیح زمین
		۲		- پیاده کردن نقشه باغ یا پارک و کندن چاله مناسب درختان
		۲		- رعایت اصول کاشت نهال ، نشاء و بذر
		۲		- پرالیناژ نهال قبل از کاشت
				نگرش :
			- دقت در انتخاب نهال ، نشاء و بذر مناسب	
			- رعایت دقیق فواصل و عمق کاشت	
			ایمنی و بهداشت :	
			-رعایت نکات ایمنی و بهداشتی در هنگام کار	
			توجهات زیست محیطی :	
			-	
			-	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۶	۱۰	۶	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-لوله و اتصالات برای آبیاری -قیچی هرس -انواع کود -سایر وسایل کمک آموزشی -لباس کار				دانش :
			۲	- روش های مناسب آبیاری
			۲	- انواع کود و طرز مصرف آنها
			۲	- روشهای تربیت و هرس انواع درختان مثمر و غیر مثمر
				مهارت :
		۲		- اجرای صحیح مناسبترین سیستم آبیاری
		۲		- تعیین نیاز آبی محصولات با توجه به فصل و مرحله رشد و نمو
		۲		- نمونه برداری از خاک و گیاه جهت تجزیه آزمایشگاهی
		۲		- مصرف صحیح کودهای توصیه شده توسط کارشناس
		۲		- هرس فرم دهی و باردهی
			نگرش :	
			- دقت در اجرای صحیح اصول هرس	
			- دقت در نمونه برداری از خاک	
			ایمنی و بهداشت :	
			- استفاده از دستکش و لباس کار مناسب در هنگام هرس	
			- رعایت اصول ایمنی در کار با ابزار هرس (قیچی، اره ،)	
			توجهات زیست محیطی :	
			- استفاده بهینه از کودهای شیمیایی برای جلوگیری از آلودگی خاک و منابع آب	

	زمان آموزش			عنوان : مبارزه با آفات، بیماریها و علف‌های هرز انواع درختان مثمر، گل و گیاهان زینتی و انواع سبزی‌ها
	جمع	عملی	نظری	
	۲۲	۱۴	۸	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-انواع آفات و بیماریهای رایج -انواع علف های هرز -سم پاش -انواع سم - سایر وسایل کمک آموزشی -ماسک - دستکش				دانش : - روش‌های پیشگیری و کنترل آفات، بیماری‌ها و علف‌های هرز - انواع آفات، بیماری‌ها و علف‌های هرز رایج -
			۴	
			۴	
				مهارت : - استفاده صحیح از انواع سم‌پاش - کالیبراسیون سمپاش - استفاده از انواع سموم
		۵		
		۴		
		۵		
				نگرش : -دقت در انتخاب سم -شناسایی صحیح آفات و بیماریها و علف های هرز
				ایمنی و بهداشت : - استفاده از کلاه، ماسک، عینک، دستکش و لباس کار در هنگام سمپاشی - عدم خوردن، آشامیدن و استعمال دخانیات در طول سمپاشی
			توجهات زیست محیطی : - استفاده از سموم بی‌ضرر برای زنبور عسل و سایر حشرات مفید - دفن اصولی قوطی‌های سم به دور از منابع آب -رعایت نکات بهداشتی و ایمنی در هنگام سم پاشی	

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۲۳	۱۷	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-نخ پیوند -بیلچه -انواع خاک -فرقون -سایر وسایل کمک آموزشی				دانش :
			۳	- زمان اجرای قلمه، پیوند و....
			۳	- روشهای تکثیر
				مهارت :
		۴		- استفاده از روشهای تکثیر جنسی (بذر)
		۳		- استفاده از انواع پیوند
		۳		- استفاده از انواع قلمه
		۳		- استفاده از انواع خوابانیدن شاخه ، پاجوش و نامیزیدن
		۲		- استفاده از انواع روشهای جداسازی و تقسیم
		۴		- استفاده از ابزار مناسب جهت تکثیر
			نگرش :	
			- استفاده صحیح از ابزار تکثیر	
			- دقت در اجرای صحیح روش تکثیر	
			- سرعت عمل در تکثیر	
			ایمنی و بهداشت :	
			- رعایت اصول ایمنی در کار با ابزار تکثیر (قیچی، اره، چاقو و)	
			توجهات زیست محیطی :	
			-دفع مواد زائد	
			-	

	زمان آموزش			عنوان : برداشت محصول انواع درختان مثمر، گل و گیاهان زینتی و انواع سبزی‌ها
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۶	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-انواع درختان مثمر -انواع گل -انواع گیاهان زینتی -انواع سبزی -سایر وسایل کمک آموزشی				دانش : - مرحله مناسب برداشت - روشهای برداشت - -
			۲	
			۲	
				مهارت : - تعیین زمان مناسب برداشت - برداشت با ماشینهای مختلف برداشت - -
		۳		
		۳		
	نگرش : - دقت در برداشت به منظور جلوگیری از آسیب به میوه -			
	ایمنی و بهداشت : - استفاده از دستکش و لباس کار در هنگام برداشت -			
	توجهات زیست محیطی : - -			

	زمان آموزش			عنوان : بسته بندی و بازار رسانی محصول درختان مثمر، گل و گیاهان زینتی و انواع سبزی‌ها
	جمع	عملی	نظری	
		۱۰	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-انواع جعبه های بسته بندی پلاستیکی -دستکش -سایر وسایل کمک آموزشی				دانش :
			۲/۵	- روش های بسته بندی
			۲/۵	- انواع انبارها
				-
				-
				مهارت :
		۱/۵		- درجه بندی محصول
		۱		- شستشو محصول
		۱		- بسته بندی محصول
		۱/۵		- انبارداری محصول
				نگرش :
				- دقت در درجه بندی و بسته بندی محصول
				-
			ایمنی و بهداشت :	
			- رعایت نکات بهداشتی و ایمنی در هنگام کار	
			-	
			توجهات زیست محیطی :	
			-	
			-	

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	تراکتور باغی	Goldoni ۴۸ اسب بخار maxel sm 60، ۳ سیلندر	۱ دستگاه	
۲	تراکتور باغی	۱۸ اسب	۱ دستگاه	
۳	گاواهن	دو خیش باغی	۱ دستگاه	
۴	زیرشکن	متوسط	۱ دستگاه	
۵	کولتیواتور	متوسط	۱ دستگاه	
۶	ماله	متوسط	۱ دستگاه	
۷	دیسک	دوره	۱ دستگاه	
۸	دستگاه کود پخشکن دامی	دامی	۱ دستگاه	
۹	سمپاش فرغونی	فرغونی	۱ دستگاه	
۱۰	سمپاش پشت تراکتوری	پشت تراکتوری	۱ دستگاه	
۱۱	شعله افکن		۱ دستگاه	
۱۲	دستگاه پنوماتیک	هرس	۱ دستگاه	
	ماشین‌های برداشت	انواع مختلف	۱ دستگاه	
۱۳	شیکرها ی میوه	بزرگ	۱ دستگاه	
۱۴	جمع کننده‌های میوه	بزرگ	۱ دستگاه	
۱۵	پلار باغی	بزرگ	۲۰ عدد	
۱۶	تجهیزات آبیاری قطره‌ای	سری کامل		

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	انواع سموم حشره کش	دبازینون، دورسبان، گوزاتیون	۳ قوطی	
۲	انواع سموم قارچ کش	اکسی کلرور مس، بردو، بنومیل	۳ بسته	
۳	انواع سموم کنه کش	آزوسیکلوتین، بروموپروپیلات، ارتوس	۳ بسته	
۴	کود دامی	گاوی کاملا پوسیده	۴۰ تن	
۵	انواع کودهای شیمیایی	کود کامل ماکرو، سولفات پتاسیم، سوپرفسفات تریپل	۴ کیسه	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	بیل	کشاورزی	۳	
۲	بیل	نوک باریک	۳	
۳	قیچی	باغبانی	۳	
۴	قیچی	دسته بلند	۳	
۵	چاقوی	پیوند	۳	
۶	اره	تربر	۳	
۷	اره	خشک بر	۳	
۸	اسکنه زن	متوسط	۳	
۹	داس	متوسط	۳	
۱۰	داسک	متوسط	۳	
۱۱	کلنگ	دو سر	۳	

توجه :

- ابزار به ازا هر سه نفر محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	اصول باغبانی	دکتر مرتضی خوشخوی و ...		۱۳۸۳	دانشگاه شیراز	مرکز نشر دانشگاه شیراز

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مؤلفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	باغبانی عمومی	۱۳۸۸	حیدر تقی لو، علی عدالت			انتشارات آوای نور	

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
1	www.ishs.org
2	www.Ashs.org
3	www.publicgardens.org
4	www.Scirus.com
5	www.alonefarmer.ir
6	
7	
8	
9	
10	

فهرست معرفی نرم افزارهای سودمند و مرتبط

(علاوه بر نرم افزارهای اصلی)

ردیف	عنوان نرم افزار	تهیه کننده	آدرس	توضیحات
۱	آموزش کشت گوجه فرنگی در گلخانه			
۲	هرس درختان سیب	مدیریت ترویج سازمان جهاد کشاورزی استان تهران		
۳	تکنیک‌های پیوند زنی	یونس مهدوی		
۴	نگهداری و مراقبت از درختان سیب پایه مالینگ	واحد رسانه دیداری و شنیداری مدیریت ترویج و مشارکت مردمی سازمان جهاد کشاورزی استان تهران		
۵	طراحی و ساخت گلخانه	شرکت سبز آشیان	اصفهان، خ مرداویج، خ فارابی جنوبی، خ سوم، شماره ۲۸	
۶	کاشت، داشت و برداشت پسته	دفتر خدمات تکنولوژی آموزشی		